

Радинський Сергій
к.е.н., доцент
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна
Sergiy Radynskyi
Ph.D., Associate Professor
Ternopil National Technical University named after Ivan Puluj,
Ternopil, Ukraine

ВАЖЕЛІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА IMPORTANT INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE

В умовах розбудови національної економіки України надзвичайно важливим чинником, що суттєво впливає на формування сталого економічного розвитку вітчизняних підприємств, виступає стратегічне управління їх інноваційним розвитком. Інноваційний курс розвитку національної економіки, визначений у «Стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» є пріоритетом оновлення та виходу на новий якісний рівень внутрішньоекономічних процесів у контексті входження у світовий економічний простір. Саме ефективне формування стратегічних орієнтирів в інноваційній політиці та вироблення зваженої стратегії інноваційного розвитку вітчизняних підприємств можуть стати основою якісного інтегрування у європейську та світову економічні системи, забезпечивши достатній рівень їх конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

В науковій літературі представлено декілька основних підходів до розуміння досліджуваної дефініції «інноваційний розвиток»:

1) предметно-технологічний або орієнтований на науковий результат, при якому інноваційний розвиток розглядається як кінцевий результат наукової чи науково-технічної діяльності;

2) функціональний, при якому інноваційний розвиток пов'язується із функціями створення, впровадження, поширення нововведень, реалізації інноваційних проектів [3].

Науковці по-різному характеризують поняття «інноваційний розвиток» у своїй працях. Зокрема, відомий науковець С. Ілляшенко [2] вважає, що інноваційний розвиток підприємства – це процес господарювання, що спирається на безупинному пошуку і використанні нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємств у мінливих умовах зовнішнього середовища у рамках обраної місії та прийнятої мотивації діяльності і пов'язаний з модифікацією існуючих і формуванням нових ринків збуту.

Мороз О. [4] досліджуючи дане поняття зазначає: «інноваційний розвиток підприємства - процес пошуку та створення нової продукції та процесів на основі використання сукупності всіх наявних засобів та можливостей підприємства, що веде до якісних змін (підвищення конкурентоспроможності, збільшення стійкості в мінливих зовнішніх умовах, формування нових ринків збуту)».

Т.М. Пілявоз вважає під інноваційним розвитком підприємства процес цілеспрямованого, послідовного руху підприємства до збалансованого інноваційного стану під впливом синергетичної дії зовнішніх і внутрішніх факторів, що визначають стійкість організаційно-функціональної системи підприємства в умовах ринкової економіки, який характеризується результатом якості, досягнутим залежно від інтенсивності та швидкості інноваційних процесів на підприємстві [5].

Досить змістовне визначення досліджуваної економічної категорії дає Адаменко О. [1], зазначаючи, що інноваційний розвиток підприємства – це діяльність підприємства, що спирається на постійний пошук нових методів та засобів задоволення споживацьких потреб та підвищення ефективності господарювання; розвиток, що передбачає розширення меж інноваційної діяльності та впровадження інновацій в усі сфери діяльності підприємства.

На наш погляд, інноваційний розвиток – це інтегрована (узагальнююча) характеристика діяльності підприємства, котра орієнтована на інноваційну активність у різноманітних напрямках господарської діяльності та дає кінцевий результат у вигляді розширення меж інноваційної діяльності та забезпечення фінансового результату реалізації інновацій на підприємстві.

На сьогодні інноваційний шлях розвитку є невід’ємною або навіть визначальною складовою економічного зростання будь-якої країни світу. Досвід інших країн засвідчує, що лише за умови широкого впровадження інноваційних розробок можливо наповнити як український, так і світовий ринки конкурентоспроможною продукцією вітчизняного виробництва.

Проте існують проблеми, що обмежують інноваційну активність та стримують інноваційний розвиток вітчизняних підприємств. До них слід віднести: недостатню кількість та різноманітність джерел фінансування; слабкість матеріально-технічної та наукової бази; ускладнення науково-дослідних розробок; недосконалість законодавства, що стимулює інноваційний розвиток в країні; відсутність повноцінної інформаційної бази щодо інноваційних проєктів; недостатню орієнтацію організаційних структур на інноваційну діяльність; низький науково-інноваційний потенціал держави; опір змінам, під час впровадження інновацій та нововведень; недостатність міжнародного науково-технічного співробітництва; орієнтація на усталені ринки, на короткострокову окупність; недосконалість законодавчої бази з питань інноваційної діяльності; відсутність матеріальних стимулів та умов творчої праці; вплив наукових кадрів; домінування інтересів існуючого виробництва; відсутність повноцінної інформаційної бази щодо інноваційних проєктів; низький рівень аналітично-інформаційної бази підприємства [3].

Оскільки негативні чинники знижують рівень інноваційної активності на підприємствах зокрема та в вітчизняній економіці в цілому запропонуємо ряд механізмів, які стимулюватимуть розвиток інноваційної діяльності. Заходи вдосконалення повинні мати інтегрований характер, коли держава та підприємницькі структури реалізують визначені механізми стимулювального характеру, зокрема:

- на макрорівні необхідно слід:

а) забезпечити зростання обсягів фінансування інноваційної активності вітчизняних підприємств;

б) сприяння зацікавленості підприємств до впровадження інновацій шляхом створення певних умов – чітке законодавче регулювання діяльності, надання «податкових канікул» для підприємств та інші;

в) кооперація із зарубіжними країнами в аспекті модернізації основного капіталу вітчизняних підприємств;

г) формування зон інноваційної активності в регіонах та країні в цілому.

- на мікрорівні доцільним є:

а) активізація внутрішнього потенціалу для активізації інноваційного розвитку підприємства;

б) стимулювання працівників до генерування та реалізації інноваційних ідей;

в) акумулювання капіталу для фінансування інноваційних проєктів;

г) створення спеціалізованих підрозділів на підприємствах інноваційного, експериментального та науково-дослідного профілю.

Перелік використаних джерел:

1. Адаменко О. А. Концептуальні засади інноваційного розвитку підприємства / О. А. Адаменко // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2010. – № 35. – С. 5–10.

2. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент: підручник. / С. М. Ілляшенко. – Суми: Університетська книга, 2010. – 334 с.

3. Кошлата М. М. Теоретичні засади управління інноваційним розвитком підприємств / М. М. Кошлата // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. – 2014. – Вип. 6 (2). – С. 210–212.

4. Мороз О. С. Формування системи показників для оцінювання інноваційного розвитку підприємства / О. С. Мороз // Економіка Криму. – 2012. – №3(40). – С. 263–266.
5. Пілявоз Т. М. Інноваційний розвиток підприємства як важливий аспект розвитку економіки / Т. М. Пілявоз // Інноваційна економіка. – 2012. – № 4 (30). – С. 185–190.

УДК 336.645.1

Розмислов Олександр
доцент кафедри обліку і оподаткування
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля,
м. Северодонецьк, Україна
Alexander Rozmyslov,
Associate Professor Department of accounting and taxation
Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University,
Severodonetsk, Ukraine

Мартинів Андрій
доцент кафедри фінансів та банківської справи
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля,
м. Северодонецьк, Україна
Andrey Martynov
Associate Professor of the Department of Finance and Banking
Eastern Ukrainian National University named after Volodymyr Dahl,
Severodonetsk, Ukraine

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

PROBLEMS OF THE INVESTMENT STRATEGY OF UKRAINE AT THE PRESENT STAGE OF ECONOMIC DEVELOPMENT

Одним з показників неефективності інвестиційного процесу є постійно зростаюча розбіжність між введенням в дію нових виробничих засобів і витратами на капітальні вкладення. Зниження цього показника свідчить про зростання незавершеного будівництва та накопиченні невстановленого обладнання.

Централізація ключових рішень про інвестиції створює ґрунт для серйозних помилок у використанні інвестицій. Ініціатива, яка спирається на знання технологічних або місцевих особливостей, часто ігнорується, що створює додаткові проблеми для розвитку інвестиційного процесу.

Підприємства часто розглядають інвестиції як обов'язкові до виконання рішення і іноді зацікавлені лише в їх «освоєнні», а не в економічній віддачі від інвестиційних проектів.

Відповідальність держави за невірно прийняті інвестиційні рішення мінімальна, що в умовах сучасної політизації всієї господарського життя сприяє інвестиційним авантюрам.

Парадокс, але інвестиційна криза може також проявлятися і в період інвестиційного буму. Це пов'язано з тим, що в період інвестиційного підйому підприємства менш обачно витрачають кошти зі своїх власних джерел, і менш ефективно використовують фінансові ресурси, що направляються на капітальні вкладення. При цьому, інвестиційний процес розпочинається та закінчується на інвестиційному ринку та характеризує перетворення грошового капіталу у виробничий, коли інвестиції як економічна категорія шляхом капіталізації перетворюються на активи, які здатні приносити прибуток [2, с. 61].

Слід також враховувати, що на даний час в Україні змінилася основна форма власності, але в більшості випадків принципи господарського управління не змінилися, і господарська самостійність обернулася тим, що вигоди отримували власники підприємства, а за помилки доводилося розплачуватися суспільству в цілому.